

Lietuviškos tradicijos UNESCO sąrašė

UNESCO skelbia žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą. Tradicijos, kurios įtrauktos į šį sąrašą, išreiškia įvairių tautų charakterį ir leidžia pasauliui jas geriau pažinti. Valstybės įsipareigoja rūpintis, kad šios tradicijos nebūtų užmirštos.

Lietuviška kryždirbystė. (kalvystesgalerija.eu nuotr.)

UNESCO sąrašė yra lietuviška kryždirbystė, lietuviškos sutartinės ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos šokių ir dainų švenčių tradicija.

Gruodį Lietuvos nacionalinis kultūros centras patvirtino dar septynias tradicijas, kurios išreiškia lietuvių tautos charakterį. Valstybė įsipareigojo rūpintis, kad šios tradicijos nebūtų užmirštos. Ilgainiui jos gali patekti į UNESCO sąrašą.

Užgavėnės. (kurtuva.lt nuotr.)

Viena tų tradicijų yra Užgavėnės. Per Užgavėnės žmonės po kiemus vaikšto su kaukėmis, sako Piršlio ir Čigonės oracijas, vaidina Kanapinio ir Lašinio kovą bei Morės deginimą.

Piršlio korimas - piršlys skelbia savo testamentą. (alkas.lt nuotr.)

Kita tradicija yra lietuviškos vestuvės. Per vestuves vaidinamas piršlio korimas. Piršlys už savo melagystes „nuteisiamas“ mirti. Jis skelbia savo testamentą, kuriuo kaimo žmonėms išdalija savo daiktus. Galiausiai piršlį išgelbsti nuotaka, jam atleidžia už melagystes.

Žvejai gręžia ledą per žūklės rungtynes. (alkas.lt nuotr.)

Senoviškas būdas ledui gręžti. (mzd.lt nuotr.)

Likusios tradicijos – žiemos žūklė, lopšinės, lietuviška polka, Kūčios, dzūkų dainavimas, kryžių lankymas ir šiaudinių sodų rišimas.

Suriški sodai – šaudinukai. (Izinius.lt nuotr.)

Ar tau buvo įdomu skaityti apie lietuviškus papročius?

Žodynėlis

UNESCO: Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija, įkurta Jungtinėse Tautose 1945 metais, siekiant skatinti bendradarbiavimą tarp skirtingų tautų švietimo, mokslo, kultūros ir komunikacijų srityse; *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*

nematerialus kultūrinis paveldas: kultūrinis palikimas, kurio negalima apčiuopti; *intangible cultural heritage*

įsipareigoti: priimti atsakomybę; *commit oneself*

sutartinės: dainos, kuriose dainininkės įstoja paeiliui ir kiekviena dainuoja skirtinga melodiją bei tekstą. Joms būdingi sinkopuoti ritmai bei disonansai; *Lithuanian multipart songs*

Užgavėnės: švenčiama dieną prieš Gavėnią; *Shrove Tuesday, Mardi Gras*

oracija: perdėtai iškilminga juokaujama kalba; *oration*

Kanapinio ir Lašininio kova: Lašininis ragina žmones persivalgyti, o Kanapinis skatina juos badauti, nes tuoj prasidės Gavėnia

Morės deginimas: iškamša, kuri vaizduoja įkryėjusią žiemą; *burning an effigy of winter*

piršlys: tas, kuris supažindina jaunąją su jaunuoju ir ją įtikina, kad jaunasis yra jos vertas. Tai darydamas jis perdeda jaunojo vertę ir nuslepia, kas ne taip gera; *matchmaker*

korimas: kadangi piršlys jaunajai tiek primeluoja apie jaunąjį, žmonės nusprendžia jį pakarti; *hanging*

testamentas: dokumentas, kuriame žmogus po mirties palieka savo turtą kitiems. Vestuvių papročiuose testamentas būna labai juokingas; *last will and testament*

nuotaka: jaunoji; *bride*

žūklė: žuvų gaudymas; *fishing*

